

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	FUNTER: Kestävästi tuotetut funktionaaliset luonnonmateriaalit terveystuotteissa
Hakemusnumero	R-02274
Hakijan virallinen nimi	Hämeen ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Laurea-ammattikorkeakoulu Oy Helsingin Yliopisto
Toimintalinja	1 Innovatiivinen Suomi
Erityistavoite	1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
Alkamispäivämäärä	01.10.2025
Päätymispäivämäärä	31.12.2027

Valintakokouksen päivämäärä	Uudenmaan maakunnanyhteistyöryhmän sihteeristö 4.6.2025
-----------------------------	--

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Lääkkeiden aiheuttama ympäristökuormitus ja lääkekertymät jätevesissä ovat kasvavia ongelmia. Esimerkiksi antibioottien liiallinen käyttö aiheuttaa antibioottiresistenssiä, mikä luo pohjaa uusille pandemioille. Funktionaalisilla terveystuotteilla voidaan vähentää varsinaisten lääkeaineiden käyttöä, jolloin lääkeresistenssin mahdollisuus ja ympäristökuormitus vähenee.

FUNTER-hankkeessa tutkitaan ympäristölle haitallisten, kosmetiikka- ja lääketieteellisyudessa käytettävien aineiden korvaamista luonnonmateriaaleilla. Esimerkkejä tällaisista aineista ovat öljypohjaiset polymeerit geelinmuodostajina ja parabeenit säilytysaineina. Ne ovat ympäristön kannalta haastavia niiden ympäristövaikutusten ja hitaan hajoamisen vuoksi. EU:n mikromuovien käyttöä rajoittava asetus ohjaa teollisuutta etsimään uusia ratkaisuja synteettisten polymeerien mikrohiukkasten korvaamiseen niin lääkeliikkeen kuin funktionaalisissa kosmetiikkatuotteissa.

Hankkeessa tuotetaan luonnonmateriaaleja, kuten leviä, sienirihmastoa ja kasveja sekä hyödynnetään sivuvirtoja. Näiden materiaalien toiminnallisia ominaisuuksia, kuten antimikrobisuutta, käytetään hyväksi kosmetiikka- ja lääkeformulaatioiden valmistamisessa tuomaan tuotteille lisäarvoa. Toiminnallisten ominaisuuksien määrittäminen perustuu tehtäviin bioaktiivisuustesteihin.

EU:n kestävyysraportointidirektiivi on tuonut uusia velvoitteita myös pienille yrityksille raportoida tuotteidensa todelliset elinkaaren aikaiset vaikutukset. Tässä hankkeessa pilotoitava LCA-laskenta antaa kohdealojen yrityksille alustavan työkalun direktiivin asettamien vaatimusten täyttymisen arviointiin.

Hankkeen tavoitteita ovat:

- 1) Tuottaa uusia raaka-aineita funktionaalsiin terveystuotteisiin ja niiden kehittämiseen
- 2) Selvittää hankkeessa käytettävien raaka-aineiden bioaktiivisia ja terveysvaikutteisia ominaisuuksia
- 3) Varmistaa funktionaalisten raaka-aineiden ja terveystuotteiden elinkaaren aikainen kestävyys LCA-laskennalla
- 4) Hyvinvoinnin edistäminen oikeudenmukaisesti, taloudellisesti ja ympäristöä säästämällä
- 5) Monialaisen innovaatioekosysteemin kokoaminen

Hankkeen toimien tuloksena syntyy uusia kestävästi tuotettuja funktionaalisia raaka-aineita kosmetiikkatuotteisiin ja funktionaalisia apuaineita farmaseuttisiin tuotteisiin sekä uusia tuoteformulaatioita. Näiden tuotteiden LCA-laskentaan saadaan työkalu, joka edistää hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Lisäksi syntyy uutta avoimesti saatavilla olevaa tietoa sekä yritysten ja asiantuntijoiden muodostama innovaatioekosysteemi, joka mahdollistaa yhteistoiminnan jatkamisen myös hankkeen päätyttyä. Hankkeen tulokset edistävät uuden liiketoiminnan syntymistä.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on ylimaakunnallinen, käsittelevä liitto Hämeen liitto.

Tuen lisäksi hakijat on osoittanut omarahoitusosuutta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Rahoituksen yhteenveto	Haettava EU- ja valtion rahoitus (€)	%	Rahoitus yhteensä (€)
Hämeen ammattikorkeakoulu Oy	234 482	70	334 975
Laurea-ammattikorkeakoulu Oy	107 264	70	153 241
Helsingin Yliopisto	143 289	70	204 699
Haettu Uudenmaan kehiksestä	250 553		

Rahoittajan arvio hakemuksesta

Hakemus on alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja erityistavoitteen 1.1 mukainen.

Hakemus menestyi erityistavoitteen erityisten ja horisontaalisten valintaperusteiden ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa.

Hakemus toteuttaa läpileikkaavasti Uusimaa-ohjelmaa, Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekarttaa, Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategiaa sekä Uudenmaan EU-tasoisien TKI-toiminnan tiekarttaa.

Hankkeessa keskitytään uudenlaisten kemiallisten aineiden kehittämiseen, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi kosmetiikassa. Toiminta on innovaatiopainotteista ja selkeästi uutta luovaa, ja se vahvistaa biotalouden alalla toimivien pk-yritysten kehittämistoimintaa.

Toiminta keskittyy uusien menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen sekä niiden tulevaan käyttöönottoon vahvassa yritysyhteistyössä. Vaikka kyse on vielä pääosin alkuvaiheen tutkimuksesta, tuloksena syntyy uusia kestävästi tuotettuja raaka-aineita ja apuaineita biotalouden pk-yritysten tuotekehityksen tueksi. Vaikutukset realisoituvat pääosin hankkeen jälkeen.

Toiminta on vielä alkuvaiheessa, ja mahdolliset vaikutukset työllisyyteen ja kasvuun realisoituvat vasta pitkällä aikavälillä hankkeen päättymisen jälkeen. Toteuttajina on vahvoja TKI-toimijoita, ja kehittäminen

on hankkeen keskiössä. Yritykset ovat vahvasti mukana ja nimetty jo hakemusvaiheessa, mikä vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta ja elinkeinoelämälähtöisyyttä.

Kyseessä on ylimaakunnallinen hanke, joka tukee vähintään kahden maakunnan välistä yhteistyötä älykkään erikoistumisen näkökulmasta. Kansainvälinen ulottuvuus toteutuu välillisesti toteuttajaorganisaatioiden olemassa olevien kansainvälisten kumppanuuksien ja mahdollisen tutkimusyhteistyön kautta, esimerkiksi ulkomaisen yliopiston laitteistoja hyödyntäen.

Uudenmaan älykkään erikoistumisen toteutuminen:

Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian kattotavoitteena on luoda innovaatioihin pohjaavaa kestävää kasvua resurssien viisaalla käytöllä. Lisäksi tavoittelemme hiilineutraalia Uusimaata vuoteen 2030, vihreästi ja digitaalisesti uusiutunutta elinkeinoelämää sekä sujuvaa ja hyvinvoivaa arkea.

Resurssiviisauden alla on kolme strategista painopistealuetta: ilmastoneutraalius, ihmisten kaupunki sekä uudistuva teollisuus ja innovatiiviset palvelut. Strategiassa korostetaan painopisteiden rajapinnoissa ja leikkauspisteissä tapahtuvia useampia teemoja yhdistäviä kokonaisuuksia. Lisäksi Uudenmaan strategiassa korostuu osaamisen vahvistaminen sekä laaja-alainen yhteistyö ja verkottuminen sekä omalla alueellamme, kansallisesti että kansainvälisesti.

Hanke edistää älykkään erikoistumisen tavoitteita resurssiviisaus, innovatiiviset palvelut ja uudistuva teollisuus. Hankkeessa pyritään löytämään uusia resurssiviisaita ratkaisua kosmetiikka-alalle ja luomaan uusia funktionaalisia raaka-aineita. Näillä on potentiaalia luoda uutta ja innovatiivista liiketoimintaa. Hanke on vahvasti RIS:n mukaisesti poikkileikkaava ja läsnä on vahvasti alueiden välinen yhteistyö.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Yleisten valintaperusteiden täyttyminen arvioitu kokouksessa 23.4.2025.

Hakemuksen arviointi ja pisteytys on tehty Uudenmaan liiton hakemusten arviointikokouksessa 24.4.2025.

Hakemus täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus menestyi erityisten, horisontaalisten ja tälle haulle asetetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa.

Hakemuksen pisteet Uudenmaan liiton arvioinnissa yhteensä 39,5/52.

Hakemus esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja hanketta esitetään rahoitettavaksi Uudenmaan liiton myöntövaltuudesta enintään 250 553 euroa (70 %).

Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy tarvittaessa tuenhakijoiden kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmaan tarvittavista muutoksista

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä

Lisätietoa:

Hanna Laaksonen

johtava rahoitusasiantuntija

Uudenmaan liitto